

Beste EKİN

**KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI VE
REKABET HUKUKU BOYUTUYLA
BÜYÜK VERİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	VII
İÇİNDEKİLER.....	IX
KISALTMALAR CETVELİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM KİŞİSEL VERİ

1.1. Veri Kavramı	5
1.2. Kişisel Veri Kavramı.....	6
1.2.1. Kişisel Verinin Tanımı	7
1.2.2. Kişisel Verinin Unsurları	8
1.2.2.1. Bilgi	8
1.2.2.2. Bilginin Kişiyeye İlişkin Olması.....	10
1.2.2.3. Kimliği Belirli veya Belirlenebilir Kişi Olmak	12
1.2.2.3.1. Kişi Kavramı	12
1.2.2.3.2. Kimliği Belirli veya Belirlenebilir Olmak.....	16
1.2.3. Özel Nitelikli (Hassas) Kişisel Veri.....	20
1.3. Kişisel Verilerin Korunması Hakkı	22
1.3.1. Kişisel Verilerin Korunması Hakkınının Hukuki Niteliği.....	22
1.3.1.1. Ekonomik Bir Hak Olduğu Görüşü.....	23

1.3.1.1.1. Mülkiyet Hakkı Görüşü	23
1.3.1.1.2. Fikri Mülkiyet Hakkı Görüşü	24
1.3.1.2. Kişilik Hakkı Olduğu Görüşü	24
1.3.2. Kişisel Verilerin Korunmasının Tarihsel Gelişimi.....	26
1.3.2.1. OECD Rehber İlkeleri.....	28
1.3.2.2. Avrupa Konseyi'nin İlgili Düzenlemeleri	29
1.3.2.2.1. 108 Sayılı Sözleşme	29
1.3.2.2.2. 108 Sayılı Sözleşme'ye Ek 181 Sayılı Protokol	30
1.3.2.2.3. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	31
1.3.2.3. Avrupa Birliği'ndeki Düzenlemeler	31
1.3.2.3.1. Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı	31
1.3.2.3.2. 95/46/EC Sayılı Veri Koruma Direktifi.....	32
1.3.2.3.3. 2016/679 Sayılı Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Tüzüğü.....	34
1.3.2.4. Amerika Birleşik Devletleri Yaklaşımı	37
1.3.2.5. Ülkemizdeki Durum	39
1.4. Karşılaştırmalı Olarak Avrupa Birliği ile Türk Hukukundaki Mevcut Düzenlemelerin Değerlendirilmesi	41
1.4.1. Çeşitli Kavramlar Açısından	42
1.4.1.1. Kişisel Verilerin İşlenmesi.....	42
1.4.1.2. Veri Sorumlusu	43
1.4.1.3. Veri İşleyen	47
1.4.1.4. Anonimleştirme ve Bulanıklaştırma	49
1.4.1.5. Veri Taşınabilirliği Hakkı	51
1.4.1.6. Silinme (Unutulma) Hakkı	53
1.4.2. Kişisel Verilerin İşlenmesine Hâkim Olan İlkeler	57
1.4.2.1. Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygun Olma.....	57
1.4.2.2. Doğru ve Gerekliğinde Güncel Olma.....	59
1.4.2.3. Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar için İşleme	60
1.4.2.4. İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olma ...	61

1.4.2.5. İlgili Mevzuatta Öngörülen veya İşlendikleri Amaç için Gerekli Olan Süre Kadar Muhafaza Edilme	62
1.4.2.6. Bütünlük ve Gizlilik.....	63
1.4.2.7. Sorumluluk	64
1.4.3. Kişisel Verilerin İşlenmesinde Hukuka Uygunluk Sebepleri..	65
1.4.3.1. İlgilinin Açık Rızası.....	67
1.4.3.2. Kanunlarda Açıkça Öngörülmesi	71
1.4.3.3. Yaşamsal Çıkarların Korunması için Zorunlu Olması....	73
1.4.3.4. Bir Sözleşmenin Kurulması veya İfası için Gerekli Olması	74
1.4.3.5. Veri Sorumlusunun Hukuki Yükümlülüğünü Yerine Getirebilmesi için Zorunlu Olması.....	75
1.4.3.6. İlgili Kişi Tarafından Alenileştirilmiş Olması.....	76
1.4.3.7. Bir Hakkın Tesisi, Kullanılması veya Korunması için Zorunlu Olması	77
1.4.3.8. Meşru Menfaatlere Ulaşmak Amacıyla Zorunlu Olması	77
1.4.4. Kişisel Verilerin Korunmasında Karşılaşılan Zorluklar.....	79

İKİNCİ BÖLÜM

BÜYÜK VERİ

2.1. Veriden Büyük Veriye.....	81
2.2. Büyük Verinin Bileşenleri	84
2.2.1. Hacim	84
2.2.2. Hız.....	88
2.2.3. Çeşitlilik	91
2.2.4. Değer.....	94
2.2.5. Doğruluk	95
2.3. Büyük Veri Teknolojisi.....	96
2.3.1. Verinin Toplanması.....	96
2.3.2. Verinin Depolanması.....	99

2.3.2.1. Bulut Teknolojisi.....	99
2.3.2.2. Açık Kaynak Kodlu Büyük Veri Platformları	101
2.3.2.2.1. Apache Hadoop	101
2.3.2.2.2. Apache Spark	103
2.3.2.2.3. Apache Storm	104
2.3.2.3. Veri Ambarları ile Veri Gölleri	104
2.3.3. Verinin Analiz Edilmesi.....	105
2.4. Ekonomik Aktivitelerde Verinin Rolü	107
2.4.1. Ürün ve Hizmetlerin Geliştirilmesinde Büyük Veri	109
2.4.2. Hedef Odaklı ve Kişiselleştirilmiş İş Modellerinin Geliştirilmesinde	111
2.5. Büyük Veri Uygulama Örnekleri.....	113
2.5.1. Netflix.....	114
2.5.2. Uber	116
2.5.3. İskoçya Kraliyet Bankası.....	117
2.5.4. Türkiye’den Örnekler.....	118
2.6. Büyük Veri Uygulamaları Bakımından Kişisel Verilerin Korunması	120
2.6.1. Açık Rıza	121
2.6.2. Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar için İşleme	124
2.6.3. İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olma	125
2.6.4. Özel Nitelikli (Hassas) Kişisel Veriler.....	126
2.6.5. Anonimleştirme.....	128

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

REKABET HUKUKU AÇISINDAN BÜYÜK VERİ

3.1. Kişisel Verilerin Korunması ve Rekabet Hukuku İlişkisi	131
3.2. BÜYÜK VERİ PAZARLARINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN ANLAŞMA VE UYUMLU EYLEMLER.....	135

3.2.1. Algoritma Kavramı	135
3.2.2. Algoritma Kullanımının Rekabet Üzerindeki Olumlu Etkileri	139
3.2.3. Algoritma Kullanımıyla Gerçekleştirilen Rekabet İhlalleri..	141
3.2.3.1. Algoritmik Anlaşma Yoluyla İhlal	142
3.2.3.2. Anlaşma Kapsamında Yer Almayan İhlal Senaryoları	147
3.2.3.2.1. Hub and Spoke Tipi İhlal	149
3.2.3.2.2. Öngörülebilir İhlal	154
3.2.3.2.3. Öz Öğrenimli Algoritmalarla Ortaya Çıkan İhlal	158
3.3. BÜYÜK VERİ PAZARLARINDA HÂKİM DURUMUN KÖTÜYE KULLANILMASI	162
3.3.1. Büyük Veri Temelli Pazarlarda Hâkim Durumun Tespiti	163
3.3.1.1. İlgili Pazarın Tanımlanması	163
3.3.1.1.1. İlgili Ürün Pazarı.....	164
3.3.1.1.2. İlgili Coğrafi Pazar	169
3.3.1.2. Pazar Gücünün Tespiti.....	171
3.3.1.3. Pazara Giriş Engelleri	178
3.3.1.3.1. Şebeke Etkisi.....	179
3.3.1.3.2. Geçiş Maliyetleri.....	182
3.3.1.3.3. Ölçek ve Kapsam Ekonomileri	185
3.3.2. Büyük Veri Pazarlarında Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması	187
3.3.2.1. Dışlayıcı Davranışlar Yoluyla Kötüye Kullanma	188
3.3.2.1.1. Sözleşme Yapmayı Reddetme	189
1.3.2.1.1.1. Verinin Vazgeçilmez Bir Unsur Olması	191
1.3.2.1.1.2. Alt Pazardaki Rekabetin Engellenmesi	193
1.3.2.1.1.3. Yeni Bir Ürünün Ortaya Çıkmasının Önlenmesi	194
1.3.2.1.1.4. Talebin Reddinin Objektif Gerekelere Dayanmaması	196

3.3.2.1.2. Bir Pazardaki Hâkim Durumun Başka Bir Pazarda Kötüye Kullanılması	197
3.3.2.1.3. Bağlama Uygulamaları Gerçekleştirilmesi	200
3.3.2.2. Sömürücü Davranışlar Yoluyla Kötüye Kullanma	206
3.3.2.2.1. Fiyat Ayrımcılığı Yapılması	206
3.3.2.2.2. Veri Koruma Kurallarının İhlal Edilmesi	210
3.4. BÜYÜK VERİ PAZARLARINDA BİRLEŞME VE DEVRALMALARIN DENETLENMESİ	213
3.4.1. Google/DoubleClick	214
3.4.2. Microsoft/Yahoo! Search Business	217
3.4.3. Microsoft/Skype	218
3.4.4. Telefonica UK/Vodafone UK/Everything Everywhere/JV	220
3.4.5. Facebook/WhatsApp	222
3.4.6. Sanofi/Google/DMIJV	225
3.4.7. Microsoft/LinkedIn	227
3.4.8. Değerlendirme	229
3.5. Dijital Pazarlara Müdahalede Güncel Yaklaşımlar	232
SONUÇ	239
KAYNAKÇA	247